

АНОТАЦІЯ

дисципліни «Протезування та ортезування у фізичній терапії»

Назва дисципліни	Формування програми зменшення впливу факторів ризику розвитку НІЗ на здоров'я населення
Цикл дисципліни	Фахової підготовки
Рівень вищої освіти	Магістерський
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Основ медицини
Семестр, в якому викладається дисципліна	другий
Обсяг дисципліни в кредитах	4,0
Форма контролю	Залік
Викладач, який забезпечує викладання дисципліни	Філак Ф.Г. , канд мед.наук, доцент

Метою навчальної дисципліни є підготовка фахівців напряму підготовки 227 «Фізична терапія, ерготерапія» за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр, які спроможні оволодіти знаннями та методичними навичками самостійної роботи з особами, які страждають захворюваннями опорно-рухового апарату, соціально-трудової реабілітації осіб, які втратили кінцівки, психологічної підтримки в доопераційному та післяопераційному періоді з метою підготовки культу до протезування, покращення їх загального стану та повернення до активної участі у житті суспільства. Навчити студентів диференційованого призначення ортезів та надавати кваліфіковані рекомендації щодо рекомендації протезів пацієнтам після травм і ампутацій кінцівок, а також проведення реабілітаційних заходів на поліклінічному етапах відновного лікування на основі знання механізмів відновлення і компенсації порушених функцій. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

- здатність визначати мету та завдання власної та колективної діяльності, передбачати альтернативні рішення у професійній діяльності (ЗК-1);
- застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності (ЗК- 3);
- здатність генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань, публікувати результати досліджень у наукових виданнях (ЗК-4);
- здатність ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди (ЗК-5);
- здатність до представлення результатів професійної діяльності та наукових досліджень з використанням сучасних інформаційно - комунікаційних технологій (ЗК-7);
- здатність оцінювати стратегічний потенціал професійного розвитку команди, знаходити нестандартні організаційно-управлінські рішення в нетипових ситуаціях, готовність нести за них відповідальність (ЗК-8);
- здатність до подальшого навчання зі значним ступенем самостійності та саморегулювання (ЗК-9);
- здатність відповідати за результати професійної діяльності (ЗК-11).

Спеціальних (фахових):

- здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції (ФК-2);
- здатність розуміти складні патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії (ФК-3);

- здатність розуміти клінічний діагноз, перебіг захворювання та провадити безпечну практичну діяльність для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця (ФК-5);
- здатність збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати (ФК-6);
- здатність забезпечувати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, контролювати відповідність реабілітаційних заходів функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта (ФК-8);
- здатність допомагати пацієнту/клієнту розуміти власні потреби, обговорювати та формулювати цілі, пояснювати програму фізичної терапії (ФК-9);
- здатність контролювати та проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати (ФК-10);
- здатність провадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення з метою збільшення зайнятої участі пацієнта/клієнта шляхом адаптації його в суспільство (ФК-12);
- здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці ускладнень, захворювань, травм та неповносправності, здоровому способу життя (ФК-13);
- здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність (ФК-16);

Очікувані результати навчання з дисципліни

<p>Знання: Загальні основи ортезування і протезування. Знання студентів про особливості клінічного перебігу захворювань ОРА, а також після ампутацій кінцівок. Набути професійних знань щодо протезування та ортезування, пацієнтів, що потребують при захворюваннях і травмах ОРА. Показання і протипоказання до використання ортезування після травм під час спортивних занять, при артрозі або артриті суглобів і протезування після ампутації кінцівок. Знання паро організацію проведення занять з різними формами лікувальної фізичної культури для відновлення втрачених функцій внаслідок ампутації кінцівок, при підготовці культу до протезування.</p>
<p>Розуміння: Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування протезування або ортезування при різних захворюваннях і травмах ОРА, а також після ампутації кінцівок. Можливості успішного відновлення здоров'я і працездатності пацієнтів після ортезування і протезування, як одним із важливих методів реабілітації, що знаходить більш широке застосування в сучасних умовах після захворювань і ампутацій кінцівок в післяопераційному періоді внаслідок політравм. Використання фізичних вправ, інших засобів і методів фізичної терапії до і після проведення протезування. Засоби, форми і окремі методики лікувальної фізкультури, які застосовуються при різних патологічних станах в ортопедії. Забезпечення ведення відповідної документації.</p>
<p>Застосувати: практичні вміння та навички для обстеження пацієнтів з захворюваннями і травмами ОРА і після ампутації. Різні рухові режими у лікарняному періоді, під час відновлення після операції і післялікарняному після проведеного ортезування і протезування. Спеціальні механотерапевтичні обладнання і тренажери та їх послідовність, застосування, як засіб кінезіотерапії у комплексній реабілітації пацієнтів після травм і ампутацій ОРА. Вміти проводити найпростіші функціональні дослідження рухової функції осіб при захворюваннях і ампутаціях ОРА до і після проведення ортезування або протезування, оцінити загальну й спеціальну фізичну працездатність з метою розробки оптимальної програми фізичної терапії. Скласти програму реабілітації на різних етапах відновного лікування і ускладненнях для відновлення втрачених функцій внаслідок ампутації кінцівок хворих та інвалідів. Надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах та демонструвати володіння навичками реанімаційних заходів.</p>
<p>Аналізувати: Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики при захворюваннях і травмах ОРА. Аналізувати клінічний перебіг захворювання</p>

у пацієнтів після протезування та протезування ампутованої кінцівки та вплив комплексу засобів фізичної терапії. Особливості застосування фізичних вправ, фізіотерапії, масажу у осіб, які потребують протезування і ортезування.

Здатність магістрантів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок, наукової інтерпретації результатів. Проводити клінічне обстеження, підбір ортезів при захворюваннях і травмах суглобів, протезів при ампутаціях кінцівок. Скласти індивідуальну програму фізичної терапії при ортезуванні суглобів після травм і захворювань. Організувати і проводити заняття різними комплексами фізичних вправ лікувальної гімнастики та масажу для відновлення втрачених функцій внаслідок ампутації кінцівки, при підготовці культу до протезування, навчання ходьби після протезування. Розпізнати ознаки та надати долікарську медичну допомогу при нещасних випадках та невідкладних станах.

Оцінювання готовності магістрантів до самостійного виконання реабілітаційних заходів до і після протезування та підбір і використання різних видів ортезів. Ефективності проведення реабілітаційних заходів пацієнтів при захворюваннях і ампутаціях кінцівок до і після протезування, відновлення ходи та працездатності. Оцінки схеми побудови протезів в статистиці, який побудований на аналізі координат центрів тиску кожної з нижніх кінцівок, що дозволяє більш ефективно оцінити результати протезування.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- тести;
- розв'язування ситуативних задач;
- залік.

Зміст навчальної дисципліни

Лекційний курс

Тема 1. Визначення поняття протезування.

Тема 2. Ортез і ортезування, види і класифікація.

Тема 3. Застосування системи ортезів при захворюваннях і травмах ОРА.

Тема 4 Ортезування нижніх кінцівок, хребта.

Тема 5. Протезування верхніх кінцівок .

Тема 6. Протезування нижніх кінцівок

Практичний курс

Тема 1. Визначення поняття протезування Поняття про протезування. Історія застосування протезів. Завдання протезування. Принципи сучасного протезування кінцівок. Штучні руки в XIX столітті.

Тема 2. Ортез і ортезування, види і класифікація. Поняття про ортез. Призначення ортезів. Загальна класифікація та їх основні види. Класифікація за призначенням. Класифікація за технологією виготовлення. Класифікація за конструктивними ознаками.

Тема 3. Застосування системи ортезів при захворюваннях і травмах ОРА. Поняття ортезування, ортезотерапія. Застосування ортезів при захворюваннях і травмах верхніх кінцівок.

Види апаратів ортезів для верхніх кінцівок.

Тема 4. Ортезні системи на верхні кінцівки. Ортези на плече, лікоть. Ортези на зап'ясток, кисть, пальці.

Тема 5. Фізіологічні основи ортезування хворих з в'ялим паралічем і парезом верхніх кінцівок.

Тема 6. Способи ампутації. Основні етапи ампутації. Ускладнення після ампутації верхніх кінцівок. Реабілітація хворих після ампутації верхніх кінцівок Мета і завдання реабілітації. Види реабілітації інвалідів після ампутації верхніх кінцівок.

Тема 7. Ортезування нижніх кінцівок, хребта. Системні ортези на нижні кінцівки. Використання ортезів при захворюваннях і травмах нижніх кінцівок. Ортопедичне взуття, типи ортопедичних устілок. Ортезо-терапія для хребта.

Тема 8. Ортезотерапія для хребта. Ортопедичні корсети ізх призначення.. Термопластичні корсети. Бандаж. Коректори постави. Реклінатори.

Тема 9. Протезування верхніх кінцівок. Питання ампутації і реампутації для протезування верхніх кінцівок. Засоби фізичної реабілітації після ампутації верхніх кінцівок Способи протезування верхніх кінцівок. Види протезів.

Тема 10. Протез руки з кистю «мікеанджело». Міоелектричний протез передпліччя. Міоелектричний протез плеча. Функції протезів ь призначення.

Тема 11. Ампутація нижніх кінцівок. Підготовка до протезування. Протезування нижніх кінцівок. Ендопротезування кульшового суглоба.

Тема 12. Засоби реабілітації після протезування. Школа ходьби на протезах. Комплекси вправ лікувальної гімнастики.

Основна література

1. Баумгантер Р. С. Ампутация и протезирование нижних конечностей: пер. с немец. / Р.С. Баумгантер, П. Ю. Бота. – М. : Медицина. 2002. – 486 с.
2. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. - М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. - 336 с.
3. Курдыбайло, С.Ф. Лечебная физическая культура после ампутации конечностей и при заболеваниях опорно-двигательной системы: метод. Пособие / С.Ф. Курдыбайло, Г.В. Герасимов. - СПб., 2004. - 266 с.
4. Лікувальна фізична культура та гідрокінезотерапія у комплексній реабілітації хворих після ендопротезування кульшового суглоба: методичні рекомендації / уклад.: П.П. Добра, І.К. Бабова, О.С. Блага; УЖНУ. - Ужгород: Говерла, 2009. - 12 с.
5. Казначеев Л. Н. Ампутации нижних конечностей / Казначеев Л. Н., Кудряшев В. Э., Иванов А. М. — М. : Медицина, 2000 — 184 с.
6. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей / И.И. Пархотик. - Киев: Олимпийская литература, 2007. - 279 с.
7. Технічні засоби в фізичній реабілітації: Опорний навчально-методичний інтерактивний комплекс / За заг.ред. Т. В. Кухтик. - Краматорськ: ДІТМ МІТУ ім. Ю Бугая, 2010. - 106 с.
8. Філак Я. Ф., Філак Ф.Г. Протезування та ортезування у фізичній терапії: навчальний посібник /Я.Ф. Філак, Ф.Г. Філак – Ужгород: ФОП Сабов А. М. – 2018. – 103 с.

Допоміжна література

1. Кейер, А.Н. Руководство по протезированию и ортезированию / под ред. А. Н. Кейера и А. В. Рожкова. - Санкт-Петербургский научно-практический центр медико-социальной экспертизы, протезирования и реабилитации инвалидов им. Г. А. Альбрехта, 1999. - 623 с.
2. Кондрашин Н.И. Ампутация конечностей и первичное протезирование. /Н.И.Кондрашин, В.Г. Санин - М.: Медицина, 1984. — 160 с.
3. Кужекин А.П. Конструкции протезно-ортопедических изделий. / А.П. Кужекин - М.: Легкая и пищевая промышленность, 1984. — 240 с.
4. Славущий Я.Л. Физиологические аспекты биоэлектрического управления протезами. / Я.Л.Славущий — М.: Медицина, 1982. — 289 с.
5. Медицинская реабилитация: Руководство для врачей / Под ред. В.А. Епифанова. – М.:

МЕДпресс-Информ, 2005. – 328 с.

6. Мурза В.П. Фізична реабілітація. Навчальний посібник./ В.П. Мурза - К.: ОЛАН, 2004.- 559с.
7. Иванов А. М. Ампутации конечностей и реконструктивные операции / Иванов А. М., Шишкин Б. В., Клюквин И. Ю. — М. : Методические рекомендации, 2000. — 30 с.
8. Найдина С. И. Методика обучения пользования протезами нижних конечностей / Найдина С. И. // Протезирование и протезостроение. – М. : ЦБНТИ, 2014. – Вып. 2. – 32 с.
9. Филатова В. И. Справочник по протезированию : [учеб. пособ.] / Филатова В. И. – Л. : Медицина, 2007. – 280 с.
10. Фарбер Б.С. Теоретические основы построения протезов нижних конечностей и коррекции движения. / Б.С.Фарбер, А.С.Витензон, И.Ш.Морейнис — М.: ЦНИИПП, 1994. — 645 с.